

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie**

Lublin, dnia 11 marca 2010 r.

**Pani
Teresa Królikowska
Prezes Zarządu Przedsiębiorstwa
Komunikacji Samochodowej
„Wschód” SA w Lublinie**

LLU-4114-02/09
I/09/005

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie przeprowadziła w Przedsiębiorstwie Komunikacji Samochodowej „Wschód” SA w Lublinie² (dalej: PKS, PKS Wschód SA lub Spółka) kontrolę funkcjonowania PKS w niektórych obszarach działalności, m.in. gospodarowania mieniem, dokonywania zakupów inwestycyjnych, regulowania zobowiązań oraz wykonywania przewozów pasażerskich w latach 2007 – 2009 (do 30 września).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 18 stycznia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Prezes niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia skontrolowaną działalność, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Ocena pozytywna wynika z prawidłowego gospodarowania nieruchomościami należącymi do PKS i dokonywania zakupów środków transportowych. Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości polegały na:

- wykonywaniu przewozów pasażerskich na niektórych liniach bez wymaganych zezwoleń,

---

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.

² Spółka została utworzona z dniem 1 czerwca 2008 r. w drodze komercjalizacji Przedsiębiorstwa Państwowej Komunikacji Samochodowej w Lublinie, na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1, w związku z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2002 r., Nr 171, poz. 1397, ze zm.) i do dnia zakończenia kontroli funkcjonowała jako jednoosobowa spółka Skarbu Państwa.

- niespełnieniu warunków uprawniających do otrzymania dopłat z tytułu stosowania obowiązujących ulg w przewozach pasażerskich na tych liniach,
- nieterminowym regulowaniu zobowiązań,
- opóźnieniu w dokonaniu odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych za 2009 r.

1. Zarząd Spółki prawidłowo gospodarował składnikami majątkowymi należącymi do PKS. Zbędne dla działalności statutowej nieruchomości wdzierżawiano, uzyskując z tego tytułu dodatkowe przychody, oraz podejmowano działania w celu ich sprzedaży.

Na dzień 30 września 2009 r. Spółka wdzierżawiała 23.414,5 m², tj. 8,6% posiadanych gruntów. Przychody z dzierżawy w latach 2007-2008 zwiększyły się z 1.422,7 tys. zł do 1.734,1 tys. zł, a w okresie trzech kwartałów 2009 r. wyniosły 1.870,4 tys. zł.

Postępowanie mające na celu zbycie prawa wieczystego użytkowania działki nr 3065/4 położonej w Krasnymstawie wraz z prawem własności znajdujących się na niej budowli przeprowadzono rzetelnie, z zachowaniem procedur określonych obowiązującymi przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 lutego 2007 r. w sprawie określania sposobu i trybu organizowania przetargu na sprzedaż składników aktywów trwałych przez spółkę powstałą w wyniku komercjalizacji³ oraz Statutem Spółki. Sprzedaż tej nieruchomości została opodatkowana 22% stawką podatku VAT (kwota 264 tys. zł), co w ocenie NIK było niezgodne z art. 43 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 29 ust. 5 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług⁴ w brzmieniu obowiązującym w dniu transakcji (24.11.2008 r.)⁵.

2. Nakłady inwestycyjne w latach 2007-2009 (do 30 września) wyniosły 3.715,2 tys. zł i zostały poniesione głównie na nabycie środków transportowych (2.801,8 tys. zł). Kontrola wydatków (460 tys. zł) na zakup dziewięciu autobusów (używanych), samochodu służbowego oraz leasing dwóch autobusów wykazała, że zakupy były celowe dla funkcjonowania PKS. Dokonano ich w ramach ilości i wartości ustalonych w planie rzeczowo-finansowym, po cenach rynkowych, z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁶.

3. Spółka nieterminowo regulowała płatności z tytułu podatków i składek oraz wobec

---

³ Dz. U. Nr 27, poz. 177, ze zm.

⁴ Dz.U. Nr 54, poz. 535, ze zm.

⁵ Według indywidualnych interpretacji organów podatkowych wydanych w analogicznych sprawach (pisma: IPPP1-443-1164/08-4/JB z dnia 27.08.2008 r. Izby Skarbowej w Warszawie; IPPP1/443-671/09-2/AW z dnia 07.09.2009 r. Izby Skarbowej w Warszawie; IPPP3/443-627/09/KO z dnia 05.11.2009 r. Izby Skarbowej w Katowicach) sprzedaż ta podlegała zwolnieniu z VAT.

⁶ Dz.U. z 2007 r., Nr 223, poz. 1655, ze zm.

dostawców towarów i usług, na przykład:

- część składek ZUS za sierpień 2009 r. (444,8 tys. zł) uregulowano dopiero w okresie od 16 września do 23 listopada 2009 r., a za wrzesień (492,7 tys. zł) – od 21 października do 27 listopada 2009 r., tj. z uchybieniem terminu określonego w art. 47 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych⁷,
- część należnych zaliczek na podatek dochodowy za sierpień (73 tys. zł) i wrzesień 2009 r. (70,6 tys. zł) odprowadzono z opóźnieniem od 1 do 17 dni w stosunku do terminu określonego w art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych⁸,
- osiem objętych kontrolą faktur zakupu paliwa (648,8 tys. zł) zapłacono ze zwłoką od 41 do 71 dni.

Opóźnienia wynikały z trudnej sytuacji finansowej PKS i skutkowały poniesieniem dodatkowych kosztów z tytułu odsetek – zapłacone w 2009 r. (do września) odsetki od zobowiązań wobec budżetów i kontrahentów wyniosły 59,7 tys. zł.

W 2009 r. Spółka również nieterminowo przekazywała środki na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych. Do końca maja nie dokonano żadnych odpisów, podczas gdy zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych⁹, należało odprowadzić co najmniej 75% naliczonego na 2009 r. odpisu, tj. kwotę 629,0 tys. zł. Do końca września przekazano zaledwie 35,3% (296,1 tys. zł), zamiast wymaganych ustawą 100% odpisu (838,7 tys. zł).

4. W okresie od września 2008 r. do kwietnia 2009 r. PKS Wschód SA, pomimo nieposiadania zezwoleń¹⁰, wymaganych przepisami art. 18 ust. 1 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym¹¹, świadczył usługi przewozowe na 16¹² (spośród 391 obsługiwanych) liniach komunikacyjnych.

Z tytułu stosowania ulg ustawowych w przewozach pasażerskich wykonywanych na tych 16 liniach, Spółka otrzymała dotację z Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie w wysokości ogółem 272.270,12 zł. Środki te uzyskano pomimo niespełnienia warunku określonego w art. 8a ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r.¹³ oraz niezgodnie z umową w sprawie refundacji kosztów sprzedaży biletów ulgowych zawartą z Urzędem

---

⁷ Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, ze zm.

⁸ Dz.U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, ze zm.

⁹ Dz.U. z 1996 r., Nr 70, poz. 335, ze zm.

¹⁰ Zezwolenia uprawniające do wykonywania regularnych przewozów osób.

¹¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 125, poz. 874, ze zm.

¹² Linie obsługiwane przez PKS Wschód SA Oddział we Włodawie.

¹³ Ustawa o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz.U. z 2002 r., Nr 175, poz. 1440, ze zm.).

Marszałkowskim w Lublinie¹⁴, ze względu na brak ważnych zezwoleń na wykonywanie regularnych przewozów osób. W maju 2009 r., po kontroli przeprowadzonej przez pracowników Urzędu Marszałkowskiego, Spółka zwróciła część środków (79.343,03 zł), otrzymanych tytułem refundacji kosztów sprzedaży biletów ulgowych i przewozów osób na liniach bez ważnych zezwoleń w okresie od stycznia do kwietnia 2009 r. Do dnia zakończenia kontroli NIK nie zwróciła natomiast nienależnie otrzymanych środków za okres od września do grudnia 2008 r. w wysokości ogółem 192.927,09 zł.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) zwrot środków otrzymanych tytułem refundacji kosztów ulgowych przejazdów za okres IX-XII 2008 r., w części dotyczącej przewozów na liniach obsługiwanych bez ważnych zezwoleń,
- 2) wykonywanie regularnych przewozów osób na podstawie ważnych zezwoleń wymaganych w ustawie o transporcie drogowym,
- 3) terminowe regulowanie zobowiązań,
- 4) dokonywanie odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w terminach określonych w ustawie o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

Najwyższa Izba Kontroli - Delegatura w Lublinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Prezes w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

---

¹⁴ § 3 ust. 4 umowy Nr 10/04 zawartej 31.08.2004 r. (obowiązywała do końca 2008 r.) oraz § 5 ust. 3 umowy z dnia 31.12.2008 r. (obowiązywała w 2009 r.).